EL PUNT AVUI (L'ECONOMIC)
BARCELONA
03/05/15
Prensa: Semanal (Domingo)
Tirada: 20.996 Ejemplares
Difusión: 14.191 Ejemplares
Cod: 92619682
Página: 27
Sección: ECONOMÍA Valor: 5.000,00 € Área (cm2): 833,7 Ocupación: 100 % Documento: 1/1 Autor: Joan Torrent-Sellens Núm. Lectores: 138000

SABER O NO SABER

Joan Torrent-Sellens
PROFESSOR DE LA UOC

DÈBILS MILLORES EN L'OCUPACIÓ

Tot i la recuperació econòmica, sobretot en termes de PIB, la realitat és tossuda, i les últimes dades de l'EPA ens certifiquen dèbils millores de la creació d'ocupació, i encara més dèbils millores de la creació d'ocupació de qualitat. Davant de la lenta recuperació del treball, els organismes internacionals insisteixen en la necessitat d'aprofundir en la reforma laboral, sobretot en el sentit de flexibilitzar el mercat de treball. En aquest sentit, algunes reflexions i idees a propòsit de les reformes laborals basades en resultats de la investigació nacional i internacional, i de recerca pròpia realitzada a l'Institut Interdisciplinari d'Internet de la UOC.

Primera. Qui crea ocupació? En general hom pensa que la creació d'ocupació és liderada per les grans empreses. Res més lluny de la realitat. La investigació internacional ens demostra que el principal focus de creació d'ocupació en l'àmbit global, també a Espanya i Catalunya, és encapçalat pel teixit d'autònoms, micro, petites i mitjanes empreses (MPIMES, en endavant). Com que no hi ha millor política d'ocupació que disposar d'un teixit d'autònoms i MPIMES eficients i competitives, a què esperem a fomentar de veritat aquest teixit econòmic? Dues idees de reforma sobre aquest sector.

Primera idea. Sabem que l'emprenedoria a Espanya té un mal endèmic. Prop de dues terceres parts de les noves empreses creades no arriben al cinquè any d'existència. Amb un breu exercici d'anàlisi del seu procés intern de generació de valor seria possible identificar quines d'aquestes noves iniciatives tenen clares possibilitats de créixer sosteniblement en el futur. Una vegada identificades, la reforma és clara: 0 cotitzacions socials per al treballador contractat fins al cinquè any de vida de l'empresa.

En la postcrisi, l'ocupació creada, en general, és de baixa qualitat. ARXIU / JOSÉ CARLOS LEÓN

> **Avui a Catalunya hi ha 600.000 empreses, un 90% amb menys de 10 treballadors. La seva necessitat mínima de finançament per a R+D se situa al voltant dels 20.000 euros. Saben a quantes empreses podríem ajudar amb els 1.400 milions d'euros que ens ha costat el projecte Castor? Divideixin: a totes**

Segona idea. Fem molt poques coses pels autònoms i les MPIMES que ja estan al mercat. En especial, manquen polítiques de suport al canvi en el seu procés de generació de valor. Necessitem projectes de suport per a introduir de veritat el coneixement, la tecnologia i la innovació a l'empresa petita. Una ordre de magnitud. Avui a Catalunya hi ha 600.000 empreses, un 90% amb menys de 10 treballadors. La seva necessitat mínima de finançament per a R+D se situa al voltant dels 20.000 euros. Saben a quantes empreses podríem ajudar amb els 1.400 milions d'euros que ens ha costat el projecte Castor? Divideixin: a totes. Necessitem crear la pòlissa intangible de crèdit. Un nou instrument de finançament de la innovació, que no demani garanties reals, que gestioni els riscos a través de testos d'innovació i competències emprenedores, i que no impliqui l'entrada a l'estructura de propietat de les empreses, majoritàriament familiars o amb relacions d'amistat.

Segona. Com és l'ocupació creada en la postcrisi? En general, es tracta d'ocupació de baixa qualitat, contractes temporals i en tasques poc intensives en coneixement. Ja sé que és millor mal treball que zero treball, però no podem renunciar de cap manera a la creació de llocs de treball de qualitat.

MULTIDIMENSIONALITAT. La qualitat del treball és multidimensional i comprèn dimensions objectives de la feina (salaris, experiència, edat, gènere, etc.), però també dimensions subjectives (percepcions dels treballadors en relació amb l'organització, les condicions i la intensitat del treball, la salut i la seguretat, les relacions socials, i l'equilibri vida-treball). Acabem d'evidenciar que durant la crisi la qualitat del treball a Espanya ha millorat perquè els assalariats que encara treballen han reduït la intensitat de la seva feina, s'ocupen amb millors condicions d'espai-temps, milloren les relacions socials i tenen més temps per a conciliar. Aquests factors han compensat la caiguda dels salaris, l'increment de la inseguretat laboral i el deteriorament de les condicions organitzatives. Però aquesta millora de la qualitat és desigual. Incideix sobretot en els homes formats. Per tant:

TREBALL DE QUALITAT. Tercera. No hi ha treball de qualitat sense treball format, autònom i amb descentralització organitzativa. Reforma urgent del sistema de formació ocupacional i de la Fundació Tripartida. Reforma urgent del sistema de relacions laborals: menys intermediació i més organització. Els treballadors han d'acceptar la flexibilitat, que no precarietat, del treball d'avui, però les empreses han d'acceptar la intervenció directa del treball en la presa de decisions.

Quarta. Què fem amb l'atur? La investigació sobre la configuració de l'atur ens suggereix, almenys, la presència, repartida en tres terços, de tres tipus d'atur molt diferents. L'atur estructural es vincula amb la pèrdua de condicions d'ocupabilitat (treball poc qualificat, gent més gran i immigració), l'atur estacional es vincula amb les bosses de població inactiva per atendre les demandes discontínues de treball (agroindústria, turisme i comerç), i l'atur laboral es vincula amb unes relacions laborals inadequades que afecten els joves formats amb contractes precaris. No pot ser de cap manera que a aquestes tres categories d'atur se'ls ofereixi la mateixa solució.

Per a l'atur estructural, subsidis vinculats al rendiment de la seva millora d'ocupabilitat. Per a l'atur estacional, subsidis més curts que trenquin els incentius al no-treball continuat. I, per a l'atur laboral, nou contracte social. Tenim feina per crear feina de qualitat.